

Verksamhetsplan 2023

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Förutsättningar.....	3
Uppdrag	3
Personal.....	5
Ekonomi.....	5
Verksamhet	6
3 Mål i kommunfullmäktiges budget.....	8
4 Verksamhetsnära mål.....	9
Strategier för en högre måluppfyllelse.....	10
5 Miljö- och klimatmål	13
6 Uppdrag från kommunfullmäktiges budget	13

1 Inledning

Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs Stads övergripande styrdokument och ska styra stadens utveckling. Utbildningsnämnden ansvarar för genomförandet av kommunfullmäktiges budget inom nämndens verksamhetsområden.

I nämndens budget och verksamhetsplan anges de mål och uppdrag som är riktade till utbildningsnämnden från kommunfullmäktige.

I verksamhetsplanen beslutar utbildningsnämnden även om mer verksamhetsnära mål och indikatorer samt strategier för hur förvaltningens olika verksamheter ska arbeta för en högre måloppfyllelse.

2 Förutsättningar

Uppdrag

Utbildningsnämnden är huvudman och ansvarar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt vuxenutbildning i kommunal regi enligt aktuell lagstiftning såsom skollagen och förordningar för de olika skolformerna.

Utbildningsnämnden ansvarar också för:

- att ansöka om och anordna utbildningar inom yrkeshögskolan, samt uppdragsutbildningar.
- verkställighet av gynnande beslut om insats gällande korttidstillsyn enligt LSS.
- uppgifter som ankommer på vårdgivaren för de medicinska- och psykologiska insatserna inom elevhälsan i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.
- att erbjuda och tillhandahåller resurser för att stödja och samordna för staden gemensam verksamhetsutveckling inom samtliga skolformer inklusive fritidshem.
- att tillhandahålla studie- och yrkesvägledare inom grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola i kommunens regi.
- att erbjuda och tillhandahålla modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål inom grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola samt modersmålsstöd inom förskolan.
- att i samverkan med socialnämnderna genomföra kartläggning, uppföljning och erbjuda aktiviteter till ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret.

Göteborgs kommunala gymnasieskolor ska erbjuda utbildning av hög kvalitet, oavsett om målet med utbildningen är examen från ett nationellt gymnasieprogram eller ett gymnasiebevis från ett introduktionsprogram eller anpassad gymnasieskola. Alla elever, oavsett val av skola och inriktning, ska mötas av höga positiva förväntningar, tydliga kunskapskrav och stimuleras att nå längre.

Utvecklingsområden

Med grund i huvudmannens uppföljning och analys av föregående läsår har ett antal utvecklingsområden identifierats för verksamheten inom **gymnasieskolan** och **den anpassade gymnasieskolan** budgetåret 2023.

För att fortsätta utveckla undervisningen och öka elevernas kunskapsresultat kommer förvaltningen i det fortsatta arbetet särskilt att fokusera på:

- rektors ledarskap i uppdraget att leda lärares lärande så att kvaliteten i undervisningen fortsätter att förbättras
- att stärka det vetenskapliga stödet, på alla nivåer, med syfte att utbildning och undervisning än mer ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
- att förstärka insatser kopplade till det kompensatoriska uppdraget
- det tvärprofessionella elevhälsoarbetet för att undanröja hinder för elevernas lärande

- det främjande och förebyggande arbetet för en ökad skolnärvaro

Inom **vuxenutbildningen** och **yrkeshögskolan** kommer det fortsatta utvecklingsarbetet bland annat att fokusera på:

- att vidareutveckla det språk- och kunskapsutvecklande arbetssättet
- att förstärka det kollegiala lärandet och spridandet av goda exempel
- att förstärka arbetet med att följa elevers/studerandes resultat i syfte att nå fler godkända betyg och öka examensgraden
- att förstärka uppföljningen av betyg, närvaro och avhopp
- en översyn och omarbetning av kursplaner inom yrkeshögskoleutbildningarna i syfte att skapa en ökad tydlighet kring kunskaper, färdigheter och kompetenser och hur dessa relaterar till betygskriterierna

Planer och program i staden

Göteborgs stads planer och program styr och stödjer arbetet inom ett flertal områden som är kopplade till nämndens ansvars- och verksamhetsområden. Exempel på planer och program med relevans för utbildningsnämndens uppdrag:

Planer

- Göteborgs stads barnrättsplan 2022-2024
- Göteborgs stads plan för jämställdhet (2019-2023)
- Göteborgs stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor (2017-2022)
- Göteborgs stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck (2020-2023)
- Göteborgs Stads plan för arbetet med finskt förvaltningsområde (2020-2023)
- Göteborgs Stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor (2020-2023)
- Göteborgs stads plan för stärkta insatser mot rasism (2020-2023)
- Handlingsplan för arbetet med de mänskliga rättigheterna i Göteborgs stad
- Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar (2021-2023)
- Göteborgs Stads plan för barn och ungdokument (2020-2023)
- Göteborgs stads plan för digitalisering 2023-2026
- Strategisk plan för digitalisering inom utbildningsområdet i Göteborgs Stad

Program

- Göteborgs stads program för en jämlik stad (2018-2026)
- Göteborgs stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (2021-2026)
- Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare (2019-2023)
- Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram (2021-2030)
- Göteborgs stads avfallsplan (2021–2030)
- Göteborgs stads näringslivsstrategiska program (2018-2035)
- Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program (2022-2026)
- Göteborgs Stads program för lokalförsörjning (2020-2026)
- Göteborgs Stads innovationsprogram (2018-2023)

Personal

Kompetensförsörjning

Bedömningen är att förvaltningen kommer att ha ett relativt stort rekryteringsbehov de kommande åren. I syfte att trygga kompetensförsörjningen avseende ett antal personalkategorier behöver det ske fortsatta insatser. I enlighet med läraravtalet HÖK 21 har förvaltningen tagit fram en kompetensförsörjningsplan där konkreta insatser har formulerats. Arbetet med att utveckla den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) för lärarstuderande fortsätter. VFU-platser av god kvalitet stärker bilden av förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare och VFU-studenter utgör en viktig grupp i skolornas framtida rekrytering. Med anledning av att det utbildas för få studie- och yrkesvägledare är det ett bristyrke. Förvaltningen har startat ett kompetensförsörjningsarbete för att så långt som möjligt säkra att vi får sökande till lediga tjänster som studie- och yrkesvägledare. Arbetet fortsätter under 2023.

Flera av skolorna har redan genomfört en generationsväxling, vilket har fungerat bra. Under de närmaste fem åren har förvaltningen ytterligare några skolor/verksamheter som har en relativt hög andel medarbetare som kommer att gå i pension.

Förvaltningen har en relativt stabil personalsituation. Sjukfrånvaron har under de senaste åren uppgått till 5-6 procent, med variation mellan de olika yrkesgrupperna. Sjukfrånvaron har gått upp något efter pandemin. Personalomsättningen har varit på en låg nivå under ett antal år, men omsättningen har ökat något efter pandemin. Förvaltningen har låg sjukfrånvaro och personalomsättning i jämförelse med nivån för staden totalt. Bedömningen är att sjukfrånvaron och personalomsättningen inte kommer att förändras i någon nämnvärd omfattning under 2023.

Omställning av personal

Bedömningen är att det även under 2023 kommer att finnas ett omställningsbehov av personal. Behovet av omställning är bland annat beroende av hur gymnasievalet faller ut. Antal medarbetare som kommer att vara föremål för omställning kommer att tydliggöras när skolorna gör sitt bemanningsarbete under våren.

Ekonomi

Under 2022 har Utbildningsnämnden erhållit del av det nationella statsbidraget "Skolmiljarden" samt en förstärkning av kommunfullmäktiges satsning på kompetensutveckling för att stärka lärarnas roll i klassrummet. De samlade IT-kostnaderna har varit lägre än beräknat under året och verksamheterna har arbetat med fastställda handlingsplaner för ekonomi i balans. Detta har sammantaget bidragit till att Utbildningsnämnden under 2022 haft en ekonomi i linje med budget.

Inför 2023 förväntas kostnadsnivåerna för samtliga poster öka i högre utsträckning än finansieringsutvecklingen i budgetramarna. Utbildningsnämndens två största kostnadsposter är personalkostnader och lokalkostnader. I Sveriges kommuner och regioners (SKR) cirkulär från oktober beräknas arbetskraftskostnaden öka med 3,2 procent exklusive de högre arbetsgivaravgifterna på grund av nytt pensionsavtal. Kostnadsutvecklingen avseende hyreskostnader internt inom staden är aviserad till 8,5 procent för externt inhyrda lokaler och 9 procent för egenägda fastigheter. Utöver ovan tillkommer även ökade kostnader för livsmedel och läromedel.

Från 2023 ändrar utbildningsnämnden i sin interna styrmodell för finansiering av leasingkostnader i samband med uppstart av nya skolor och budgeterar de kostnaderna centralt på förvaltningen för att säkerställa att elever på nya enheter får likvärdiga ekonomiska förutsättningar på sin utbildning. Beslutet är i linje med den förändring nämnden genomförde föregående år kring hyresmodellen för lokaler.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har fått i uppdrag att utveckla regeln om att maximalt 25 procent av vuxenutbildningen får bedrivas i kommunal regi samt att sfi och andra utbildningar i det

svenska språket ska genomföras i egen regi. Utbildningsnämndens verksamhet Studium verkar för att kunna utöka sin volym för att möta den ökade efterfrågan och beställningsvolymerna.

Verksamhet

Nationell styrning - gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Ändringar i förordningarna som redan genomförts med påverkan under 2023 och framåt

Från och med höstterminen 2022 har ändringar skett i läroplanen som handlar om jämställdhet, sexualitet, samtycke och relationer samt andra delar av skolans värdegrundsarbete. Syftet är att förtydliga skolans jämställdhetsuppdrag samt att bättre stödja utbildning och undervisning inom kunskapsområdet. Från och med höstterminen 2022 byter kunskapsområdet *Sex och samlevnad* namn till *Sexualitet, samtycke och relationer*. Detta gäller även vuxenutbildningen.

Rektorn har ansvar för att sexualitet, samtycke och relationer och kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen. Alla som arbetar i skolan ska utgå från ett normmedvetet förhållningssätt.

Från den 1 juli 2022 gäller ändringar i skollagen med nya bestämmelser för betygssättning. Ändringarna innebär bland annat att begreppet kunskapskrav ersätts av begreppet betygskriterier (kriterier för bedömning av kunskaper i de skolformer där betyg inte sätts).

Läraren ska göra en sammantagen och allsidig bedömning av elevens kunskaper och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper, och behöver inte längre beakta all tillgänglig information om elevernas kunskaper vid betygssättningen.

För godkända betyg måste elevens kunskaper i alla delar fortfarande motsvara minst betygskriterierna för betyget E. Reglerna mjukas upp för betygen D–A så att en elev inte längre behöver nå upp till allt som står i kunskapskravet för C respektive A för att få de betygen.

Den 1 augusti 2022 förtydligades i skollagen huvudmannens ansvar för att det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero på varje skola. Samtidigt infördes en definition av begreppet studiero; att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Vissa ändringar i bestämmelserna om disciplinära och andra särskilda åtgärder har också gjorts. Det är bland annat möjligt för all personal att vidta omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att garantera eleverna trygghet och studiero, till exempel ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar.

Bestämmelserna om tillfällig omplacering av en elev har ändrats och det har blivit enklare för rektorn att besluta om en elev helt eller delvis ska stängas av.

Den 1 augusti 2022 förtydligades i skollagen huvudmannens ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet. Utöver att planera, följa upp och utveckla utbildningen ska huvudmannen även analysera orsakerna till de resultat som kommer fram vid uppföljningen av verksamheten. De insatser som genomförs för att utveckla utbildningen ska utgå från den analysen.

Ändringar i förordningarna från och med 2023

Från den 2 juli 2023 gäller ändringar i skollagen som syftar till att stärka elevhälsan och utbildningen för elever med intellektuell funktionsnedsättning.

Ändringarna innebär bland annat att elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och det förtydligas i skollagen att den ska samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten när det behövs. Det införs också krav på att det ska finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare för elevhälsans specialpedagogiska insatser.

Gymnasiesärskolan byter namn till Anpassad gymnasieskola. Komvux som särskild utbildning byter namn till komvux som anpassad utbildning. Uttrycket utvecklingsstörning ersätts i skollagen av intellektuell funktionsnedsättning.

Höstterminen 2023 implementeras ändringar i skollagen som ska ge elever på yrkesprogram ökade möjligheter att få grundläggande behörighet till högskoleutbildning. De kurser som krävs för sådan grundläggande behörighet ska ingå i programstrukturen för alla yrkesprogram. Elever behöver inte läsa utökat program eller använda det individuella valet eller programfördjupningen för att uppnå grundläggande behörighet.

För att säkra elevers rätt att läsa det som krävs för grundläggande behörighet utan att minska yrkesinnehållet ska också programmets omfattning utökas, både vad gäller antalet gymnasiepoäng och garanterad undervisningstid. Elever ska dock ha möjlighet att välja bort delar av det som krävs för grundläggande behörighet.

Den 1 juli 2023 träder ändringar i skollagen i kraft som innebär att arbetsmarknadens behov också ska vägas in vid planering och dimensionering av utbildning, vilket ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Ämnesbetyg ska införas i gymnasieskolan samt inom komvux på gymnasial nivå. De nya bestämmelserna ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Ämnesbetygsreformen innebär att alla ämnesplaner kommer att utformas som sammanhållna ämnen med nivåer i stället för dagens kurser, och att eleverna kommer att få undervisning under en längre sammanhållen period innan det slutliga betyget sätts. Syftet är att eleven ska få längre tid för att hinna fördjupa sig i ett ämne, läraren ges bättre möjligheter att bedriva undervisning långsiktigt och utifrån en helhetssyn, och betyget kommer bättre återspegla vad eleverna kan i slutet av sina studier i ämnet. Skolverket tar fram förslag på nya ämnesplaner, programstrukturer, program mål och examensmål.

Nationell styrning - yrkeshögskola och vuxenutbildning

Ändringar i förordningarna som redan genomförts med påverkan under 2023 och framåt

Från den 1 augusti 2022 är kommuner skyldiga att tillhandahålla en sammanhållen utbildning för vissa nyanlända med så kallad utbildningsplikt inom komvux. Den sammanhållna utbildningen syftar till att ge deltagarna sådana kunskaper som de behöver för att kunna studera vidare eller etablera sig på arbetsmarknaden. Utbildningen ska innehålla utbildning i Svenska för invandrare (sfi), orienteringskurser samt kurser på grundläggande eller gymnasial nivå. Utbildningen ska i genomsnitt omfatta minst 23 timmars undervisning i veckan under en fyraveckorsperiod. Utbildningen ska följa en plan som beslutas av hemkommunen, och det ska finnas en individuell studieplan för varje elev.

Myndigheten för yrkeshögskolan har tagit fram nya föreskrifter om vilka kurser inom komvux som den som vill få särskild behörighet till utbildning inom yrkeshögskolan har rätt att läsa. Föreskrifterna gäller från den 1 september 2022.

Ändringar i förordningarna från och med 2023

Från den 1 januari 2023 gäller ändringar i skollagen för att valideringen inom komvux i högre grad ska tillgodose behoven på arbetsmarknaden och hos individer.

Ändringarna innebär bland annat att det införs en skyldighet för hemkommunen att se till att den som vill få sitt kunnande kartlagt inför utbildning eller prövning inom komvux erbjuds en inledande kartläggning. Huvudmannen för komvux måste även se till att en elev som behöver validering erbjuds det om valideringen görs inom ramen för en eller flera kurser som bekostas av elevens hemkommun.

Det förtydligas också vad som avses med validering och vilken dokumentation den som gjort en validering har rätt till.

Den 1 juli 2023 träder ändringar i skollagen i kraft som innebär att arbetsmarknadens behov ska vägas in vid planering och dimensionering av utbildning inom komvux på gymnasial nivå, vilket ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 31 december 2024.

Digitalisering

Digitalisering och teknikutveckling är en omvärldsfaktor som har stor påverkan på nämndens verksamheter. Under perioden då distansundervisning varit den primära formen av undervisning, har både lärare och elever utvecklat sin digitala kompetens, vilket har resulterat i en ökad användning av digitala undervisningsmetoder och en större variation i undervisningen.

Artificiell intelligens (AI) och digitala verktyg med stöd av AI kommer att få en allt starkare påverkan på samhället, vilket kan skapa både möjligheter och utmaningar för skolan. Exempelvis påverkar befintliga AI-baserade verktyg redan idag lärares bedömningspraktiker. För att förstå hur artificiell intelligens kan förändra förutsättningarna för lärares undervisning och elevernas lärande är det viktigt att lärare får ökad kunskap om vad AI är, hur det påverkar oss och hur det kan användas i undervisningen.

För att möjligheterna med digitalisering ska kunna utnyttjas fullt ut i undervisningen måste arbetssätten fortsätta att utvecklas. Digitala verktyg kan bidra till ytterligare förbättringar av undervisningen och spela en viktig roll för elevernas lärande och utveckling. Framöver behöver också arbetet med att integrera den analoga och digitala lärmiljön fortsätta.

Den strategiska planen för digitalisering inom utbildningsområdet i Göteborgs Stad är grunden för ett långsiktigt och strukturerat arbete för att utveckla skolans samlade digitaliseringsarbete.

Nationellt professionsprogram

Utbildningsdepartementet har tagit fram förslag till ändringar i skollagen som innebär att det införs ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare i syfte att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna, öka yrkenas attraktionskraft och därigenom öka likvärdigheten i utbildningen för eleverna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024.

3 Mål i kommunfullmäktiges budget

Följande mål har fastställts för grundskola och gymnasieskola i Göteborgs stads budget 2023:

- *Fler elever ska nå gymnasiebehörighet i grundskolan och fler elever ska fullfölja gymnasieskolan med godkända betyg.*

Det finns även andra mål i stadens budget med betydelse för utbildningsnämndens uppdrag och verksamhet.

- *Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika.*
- *Segregationen i Göteborg ska minska.*
- *Göteborg ska vara en tillgänglig stad för alla oavsett funktionalitet.*
- *Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön.*

- Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.
- Vuxenutbildningen ska i högre grad drivas i egen regi och av folkbildningens aktörer.
- Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs Stads anställda ska förbättras.
- Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska.
- Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål.
- Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt.

4 Verksamhetsnära mål

Utbildningsnämnden har även antagit ett antal verksamhetsnära mål.

Strategier i denna verksamhetsplan syftar till en högre måluppfyllelse för både kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens mål, kopplat till grunduppdraget.

Verksamhetsnära mål	Indikatorer
<i>Gymnasieskola</i>	
Skolnärvaron ska öka	Andel närvaro
Elevernas trygghet ska öka	Elevenkätens resultat på frågor om trygghet (inkl. grundläggande värden och förhindra kränkningar)
Elevernas studiero ska öka	Elevenkätens resultat på frågor om studiero
Andel elever med gymnasieexamen ska öka	Andel elever i åk 3 med gymnasieexamen
Den genomsnittliga betygspoängen i gymnasieexamen ska öka	Genomsnittlig betygspoäng i gymnasieexamen
Genomströmningen ska öka på nationella program och introduktionsprogram	Andel elever på nationella program med examen efter 3 och 4 år
	Andel IM-elever som övergår till annat introduktionsprogram, till nationellt program samt med examen efter 4 år
Andel yrkesexamen med högskolebehörighet ska öka	Andel yrkesexamen med högskolebehörighet
<i>Anpassad gymnasieskola</i>	
Skolnärvaron ska öka	Andel närvaro
Elevernas trygghet ska öka	Elevenkätens resultat på frågor om trivsel och trygghet
Elevernas studiero ska öka	Elevenkätens resultat på frågor om miljön i skolan
Andel som fullföljer 4 år i anpassad gymnasieskola ska öka	Andel som fullföljer 4 år i anpassad gymnasieskola
Andel elever som går vidare till arbetsmarknaden eller fortsatta studier ska öka	Andel elever som går vidare till arbetsmarknaden/studier/daglig verksamhet
Genomsnittlig betygspoäng i slutbetyg från nationella program ska öka	Genomsnittlig betygspoäng i slutbetyg från nationella program
Måluppfyllelsen ska öka på de individuella programmen	Måluppfyllelse individuella program
<i>Vuxenutbildning</i>	
Skolnärvaron ska öka	Andel närvaro
Andel godkända betyg ska öka	Andel godkända betyg
Andel avbrott ska minska	Andel avbrott
Andel examinerade i relevant yrkesarbete 6 månader efter avslutad utbildning ska öka	Andel examinerade i relevant yrkesarbete 6 månader efter avslutad utbildning
<i>Yrkeshögskola</i>	
Examensgraden ska öka	Examensgrad
Andel examinerade i relevant yrkesarbete 6 månader efter avslutad utbildning ska öka	Andel examinerade i relevant yrkesarbete 6 månader efter avslutad utbildning

Strategier för en högre måluppfyllelse

Huvuduppgiften för gymnasieskolan är att förmedla kunskaper och skapa förutsättningar för att eleverna ska tillägna sig och utveckla kunskaper. Göteborgs kommunala gymnasieskolor ska erbjuda en gymnasieutbildning av hög kvalitet. Alla elever, oavsett val av skola och inriktning, ska mötas av höga positiva förväntningar, tydliga betygskriterier och stimuleras att nå så långt som möjligt i sin utbildning.

I läroplanerna anges att den dagliga **pedagogiska ledningen** av skolan och **lärarnas professionella ansvar** skapar förutsättningar för att skolan ska utvecklas kvalitativt. För att skolans verksamhet ska svara mot de nationella målen måste verksamhetens metoder ständigt prövas, resultaten följas upp och utvärderas.

Det som har absolut störst påverkan på elevernas kunskapsresultat är det som sker i **undervisningen**. I den fortsatta utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet är det viktigt att insatser, utvärderingar och analyser riktas än mer mot undervisningen och dess effekter på elevernas lärande och kunskapsresultat. Reflektion, analys och dialog om undervisningens kvalitet behöver finnas som en röd tråd genom hela kvalitetsarbetet, mellan elever och lärare, lärare och rektorer, och från skolenhets- till huvudmannanivå. Elevernas inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen samt delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen behöver fortsätta att utvecklas och förstärkas.

Rektors ledarskap och stöd i lärarnas arbete med att utvärdera undervisningen och kunskapsresultaten är avgörande. Huvudmannen kommer att prioritera att stödja rektor i uppdraget att leda lärares lärande så att kvaliteten i undervisningen fortsätter att förbättras.

För att ytterligare öka undervisningens kvalitet och elevernas måluppfyllelse behöver huvudmannens och skolenheternas insatser inom alla läroplansområden i högre grad fokusera på att uppfylla det övergripande målet – att **höja elevernas kunskapsresultat**.

Det vetenskapliga stödet ska stärkas för att undervisning och utbildningsverksamheter ska vila på **vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet**. Arbetet med att formera och utveckla ett vetenskapligt nav och vetenskapliga noder inom utbildningskedjan fortsätter 2023 i samverkan med förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen och förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Skolnärvarons betydelse för elevens måluppfyllelse är central. Arbetet för en ökad skolnärvaro och insatser kopplade till detta har utvecklats men behöver fortsatt vara i fokus på samtliga skolenheter. Det förebyggande och främjande arbetet kring skolnärvaro skall ingå i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete och insatserna bör utgå från de framgångsfaktorer som identifierats i den stadengemensamma vägledningen för skolnärvaro:

- Relationsskapande arbete
- Delaktighet och inflytande
- Undervisningens kvalitet
- Samverkan med berörda aktörer
- Tydligt ledarskap med rutiner för närvaroarbetet

Det råder ett ömsesidigt samband mellan skolprestationer och psykisk hälsa. God hälsa leder till ökat välbefinnande och därmed bättre förutsättningar för lärande samtidigt som lärande i sig, att gå ut skolan med godkända betyg, leder till minskad ohälsa och utanförskap.¹

Ett framgångsrikt hälsofrämjande och förebyggande **elevhälsoarbete** innebär en hög grad av samverkan mellan elevhälsans olika professioner, rektor, lärare, studie- och yrkesvägledare och övrig personal. För att utveckla undervisningens kvalitet behövs även fortsättningsvis ett särskilt fokus på det tvärprofessionella elevhälsoarbetet för att undanröja hinder för elevernas lärande. Förvaltningen kan se att elevhälsoteamen i högre grad behöver göras delaktiga i uppföljning och analys av elevernas resultat och utvecklingen av undervisningen inom ramen för enheternas systematiska kvalitetsarbete.

¹ Om studien *School, Learning and Mental Health*, Kungliga Vetenskapsakademien, 2010 i artikeln *Elevhälsans uppdrag – främja, förebygga och stödja elevens utveckling mot målen*, Agneta Nilsson, Skolverket

Det finns elever i gymnasieskolan som har omfattande behov av särskilt stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Andelen elever med neuropsykiatriska diagnoser ökar vilket ställer krav på förändrade lärmiljöer, anpassad undervisning och specialpedagogiskt stöd.

För att få alla elever att nå så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar behöver insatser kopplade till det **kompensatoriska uppdraget** fortsätta att förstärkas. Särskilt på introduktionsprogrammen och yrkesprogrammen finns en stor variation i elevernas bakgrund och förutsättningar för lärande. För att lyckas med det kompensatoriska uppdraget krävs riktade insatser för lärmiljön så att elever som riskerar låg måluppfyllelse eller avhopp från studier har större möjligheter att nå sina mål.

Enheternas insatser kan se olika ut men några områden har identifierats av förvaltningen som särskilt prioriterade:

- Fortsatt utveckling av individ- och gruppanpassade utbildningar inom introduktionsprogrammen.
- Fortsatt utveckling av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för att möta skillnader i elevers bakgrund och förutsättningar.
- Fortsatt utveckling av arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd – ständig anpassning av undervisningen till elevernas förutsättningar och behov, lärandemiljön och det ämne som behandlas.
- Fortsatt utveckling av främjande och förebyggande elevhälsoarbete.
- Förstärkt kompetensutveckling för att möta alla elevers behov.
- Fortsatt utveckling av undervisning som bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Det pågår ett arbete kring alla dessa områden i verksamheten som behöver fortsätta att utvecklas och förstärkas framåt.

Förvaltningen arbetar vidare med kvalitets- och utvecklingsarbete på **introduktionsprogrammen** bland annat genom samordnade insatser för att förbättra de individuella studieplanerna och för att utveckla metoder för att följa elevers progression och måluppfyllelse.

Förvaltningen fortsätter att utveckla formerna för överlämning, kartläggning och placering av elever på introduktionsprogrammen, särskilt där det finns höga krav på mottagande skola att möta elevernas stödbehov.

För en ökad **studiero** är det viktigt att läraren har kunskap om gruppens och elevernas individuella förutsättningar och behov och anpassar undervisningen efter det. Studiero främjas av en varierad undervisning som utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de utmaningar och anpassningar som de behöver. Det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet och det relationsskapande arbetet är förutsättningar för en trygg och stödjande lärmiljö, som ger goda möjligheter för eleverna att följa undervisningen.

Skolenheternas arbete för en ökad **trygghet och trivsel** ska fortsätta, med utgångspunkt i ett kontinuerligt värdegrundsarbete samt elevernas delaktighet och medverkan. Alla som arbetar i skolan ska aktivt främja likabehandling av individer och grupper, samt uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Digitala verktyg fyller en viktig funktion för elevers lärande och utveckling, inte minst för elever med stödbehov eller vid frånvaro, och bidrar till att ytterligare förbättra undervisningen och elevernas resultat. I den strategiska plan för digitalisering som utbildningsnämnden antog i oktober 2020 beskrivs bland annat att förvaltningens digitaliseringsarbete ska utveckla möjligheterna för kollegialt lärande, skapa förutsättningar för innovation och samverkan samt förbättra möjligheterna att ta del av ny forskning och beprövad erfarenhet. Insatser ska genomföras för att utforska hur den digitala och fysiska lärmiljön kan samverka på bästa sätt.

Förvaltningen ser ett behov av att utvärdera de insatser som görs för att öka måluppfyllelsen i **matematik** och med ett vetenskapligt förhållningsätt inleda ett riktat utvecklingsarbete för att förbättra matematikundervisningen så att den upplevs stimulerande av alla elever med varierande förkunskaper och förutsättningar. Förvaltningen ser att detta arbete med fördel kan göras i samverkan med grundskoleförvaltningen med den vetenskapliga arenan som stöd. Inom utbildningsförvaltningen behöver det bedrivas ett strukturerat kollegialt lärande där lärare delar erfarenheter och goda exempel för att lära av varandra och utveckla undervisningen i matematik.

Det är en fortsatt utmaning för elever i den **anpassade gymnasieskolan** att få tillgång till en APL-plats och etablera sig på arbetsmarknaden efter avslutade studier. Förvaltningen ser ett behov av ökad samverkan med arbetsförmedlingen samt med andra förvaltningar och kommunala bolag som skulle kunna erbjuda elevgruppen sysselsättning i stadens regi.

Elevers rätt till **modersmålsundervisning** och **studiehandledning på modersmål** ska säkerställas, och är viktiga bidrag för elevernas måluppfyllelse. Ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete runt undervisningen är centralt.

Det systematiska arbetet inom **studie- och yrkesvägledningen**, från årskurs 5 till och med gymnasiet, ska fortsätta implementeras i syfte att höja elevernas valkompetens. Studie- och yrkesvägledaren ska inom ramen för sitt uppdrag särskilt fokusera på att kompensera för elevers olika förutsättningar.

För det **kommunala aktivitetsansvaret** (KAA) ska samarbetet fortsätta att utvecklas, på olika nivåer, mellan Vägledningscentrum och de fyra socialförvaltningarna, i syfte att nå alla ungdomar som omfattas av KAA. Vägledningscentrum ska fortsätta samarbetet med förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt söka samarbete med andra verksamheter i staden gällande kortare kommunal praktik för ungdomar under 18 år, med syfte att motivera till studier. Vägledningscentrum ska etablera kontakt med VGR i syfte att ge unga en större inblick i olika yrkesområden.

Vuxenutbildning och yrkeshögskola

För att öka måluppfyllelsen inom vuxenutbildningen utvecklas fortsatt områdena språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och ökad individanpassning, exempelvis genom ökad digitalisering och specialpedagogiskt stöd, samt att eleverna trivs. Språkstödsutbildningarna ska fortsätta att utvecklas där språkutbildning inom svenska för invandrare/svenska som andraspråk kombineras med en yrkesutbildning. Denna utbildningsform växer och utbildningskonceptet ska utvecklas så att fler lyckas med sina studier och uppnår ökad anställningsbarhet.

För att öka examensgraden och andelen examinerade i relevant yrkesarbete efter avslutad utbildning utvecklas de pågående YH-utbildningarna i nära samverkan med ledningsgrupper, arbetsliv, universitet/högskola och studerande. Yrgo arbetar aktivt med omvärldsbevakning i syfte att snabbt kunna anpassa utbildningsutbudet efter arbetslivets behov. Utveckling av arbetssättet med att hantera och samordna externa kontakter görs kontinuerligt. I utbildningarna medverkar arbetslivet genom gästföreläsare i undervisningen för att säkerställa aktuell branschkunskap och för att utveckla utbildningsinnehållet. För att fler studerande ska lyckas med sina studier och ta examen utvecklas metoderna för att identifiera studerande som behöver särskilt stöd och Yrgo ansöker vid behov hos Myndigheten för yrkeshögskolan om medel för särskilt stöd.

5 Miljö- och klimatmål

Samtliga nämnder och bolag har fått i uppdrag av kommunfullmäktige (2020-08-20 §3) att införa verksamhetsspecifika klimatmål som en del i det ordinarie uppföljningssystemet. Målen ska vara baserade på att uppnå det globala 1,5-gradersmålet. I kommunfullmäktiges budget för 2023 finns även målet att *Göteborgs klimatavtryck kraftigt ska minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.*

Det pågår ett arbete med att implementera stadens miljöledningssystem och förvaltningen har gjort en kartläggning av verksamhetens miljöpåverkan. Med grund i kartläggningens resultat och stadens övergripande miljömål har följande mål tagits fram för utbildningsnämnden.

- *Mängden engångsartiklar ska minska*
Mål i Göteborgs Stads avfallsplan: minskning av antal inköpta engångsartiklar med 50% från 2019 till 2025.
- *Andelen ekologiska livsmedelsinköp ska öka*
Mål i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram: ökning från 48% (2019) till 80% (2030).
- *Utsläpp av växthusgaser från inköpta livsmedel ska minska*
Mål i Göteborgs stads miljö- och klimatprogram: minskning från 1,9 kg (2019) till 1,3 kg koldioxidekvivalenter/kg livsmedel (2030).
- *Andelen inköp av miljöcertifierade produkter ska öka*
Mål i Göteborgs stads miljö- och klimatprogram: årlig ökning fram till 2030.
- *Mängden restavfall ska minska*
Mål i Göteborgsregionens avfallsplan: avfall från kommunens verksamhet ska minska med 40% per heltidsanställd från 2021 till 2030.
- *Skolrestaurangernas matsvinn ska minska*
Mål i Göteborgsregionens avfallsplan: matsvinnet från kommunens verksamheter ska minska till maximalt 30 gram per serverat huvudmål 2030.
- *Antal kemiska produkter innehållande utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen som används i förvaltningens verksamheter ska minska*
Mål i Göteborgs stads miljö- och klimatprogram:
 - Antal kemiska produkter innehållande utfasningsämnen som används i stadens verksamheter ska minska till nära noll 2030.
 - Antal kemiska produkter innehållande prioriterade riskminskningsämnen som används i stadens verksamheter ska minska med 50% från 2020 till 2030.

6 Uppdrag från kommunfullmäktiges budget

- *Utbildningsnämnden får i uppdrag att i samarbete med grundskolenämnden arbeta för att fler elever ska lockas att välja och fullfölja sina studier på kommunala yrkesprogram.*
- *Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.*
- *Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.*
- *Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.*